Fişa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion	Indexat la: 00315.03

Opera suspicionată (OS)	Opera autentică (OA)
Suspicious work	**Authentic work**

OP	DASCĂLU, Ioan (coordonator), PRUNĂ, Ştefan, ŢUPULAN, Marin-Claudiu, ŞTEFAN, Cristian-Eduard şi GIUREA, Laurenţiu. *Organizaţia criminală a drogurilor*. Craiova: Sitech. 2008
OA	OLTEANU, Gabriel Ion (director proiect). *Metodologie criminalistică. Structurile infracţionale şi activităţile ilicite desfăşurate de către acestea*. Bucureşti: AIT Laboratories 2008. ISBN: 978-973-88201-2-8. p.182-188.

Incidenţa minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion	
p.182:04 - p.188:29	p.59 – p.72

Fişa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la
Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at
www.plagiate.ro

Notă: p.72:00 semnifică textul de la pag.72 de la începutul până la finele paginii.

Argumentarea calificării

Nr. crt.	Descrierea situaţiei care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje (piese de creaţie de tip text) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii şi menţionarea provenienţei şi însuşirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea a unor pasaje (piese de creaţie de tip text) dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii şi menţionarea provenienţei şi însuşirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creaţie de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menţionarea provenienţei şi însuşirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor poze (piese de creaţie de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menţionarea provenienţei şi însuşirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creaţie de tip structură de informaţie) dintr-o operă autentică publicată, fără menţionarea provenienţei şi însuşirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuţie explicită în lista de autori	
7.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista iniţială de autori.	✓
8.	Preluarea identică de pasaje (piese de creaţie) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii şi menţionarea provenienţei, fără nici o intervenţie care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia şi însuşirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
9.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creaţie de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menţionarea provenienţei, fără nici o intervenţie care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia şi însuşirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică de tabele (piese de creaţie de tip structură de informaţie) dintr-o operă autentică publicată, fără menţionarea provenienţei, fără nici o intervenţie care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia şi însuşirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstraţie sau de deducere a unor relaţii matematice care nu se justifică în regăsirea unei relaţii matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menţionarea provenienţei, fără nici o intervenţie care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia şi însuşirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
12.	Preluarea identică a textului (piese de creaţie de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu acelaşi titlu sau cu titlu similar, de un acelaşi autor / un acelaşi grup de autori în publicaţii sau edituri diferite.	
13.	Preluarea identică de pasaje (piese de creaţie de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefeţe care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Notă:

a) Prin „provenienţă" se înţelege informaţia din care se pot identifica cel puţin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariţiei.

b) Plagiatul este definit prin textul legii[1].

> *„ …plagiatul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstraţii, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode ştiinţifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menţiona acest lucru şi fără a face trimitere la operele originale…".*

Tehnic, plagiatul are la bază conceptul de **piesă de creaţie** care[2]:

> *„…este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcţie logică şi de argumentare care presupune nişte premise, un raţionament şi o concluzie. Piesa de creaţie presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creaţie se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia…"*

cu care se poate face identificarea operei plagiate sau suspicionate de plagiat[3]:

> *„…O operă de creaţie se găseşte în poziţia de operă plagiată sau operă suspicionată de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:*
> *i) Cele două opere tratează acelaşi subiect sau subiecte înrudite.*
> *ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspicionate.*
> *iii) Cele două opere conţin piese de creaţie identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect şi o formă de prezentare bine definită.*
> *iv) Pentru piesele de creaţie comune, adică prezente în opera autentică şi în opera suspicionată, nu există o menţionare explicită a provenienţei. Menţionarea provenienţei se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creaţie preluate din opera autentică.*
> *v) Simpla menţionare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluării nu este de natură să evite punerea în discuţie a suspiciunii de plagiat.*
> *vi) Piesele de creaţie preluate din opera autentică se utilizează la construcţii realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspicionate prin poziţia sa explicită.*
> *vii) In opera suspicionată se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare şi tratare care leagă aceleaşi premise cu aceleaşi concluzii ca în opera autentică…"*

---

[1] Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea ştiinţifică, dezvoltarea tehnologică şi inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

[2] ISOC, D. *Ghid de acţiune împotriva plagiatului: bună-conduită, prevenire, combatere*. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2012.

[3] ISOC, D. *Prevenitor de plagiat*. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2014.

METODOLOGIE CRIMINALISTICĂ

STRUCTURILE INFRACȚIONALE ŞI ACTIVITĂȚILE ILICITE DESFĂŞURATE DE CĂTRE ACESTEA

o lucrare în care sunt sintetizate rezultatele activităților de cercetare ştiințifică desfăşurate de către o echipă de cadre didactice de la Academia de Poliție A.I. Cuza din Bucureşti în cadrul proiectului "INCIDENȚA EVOLUȚIILOR DIN LEGISLAȚIA ŞI PRACTICA JUDICIARĂ COMUNITARĂ ASUPRA LEGISLAȚIEI ŞI PRACTICII JUDICIARE DIN ROMÂNIA ÎN DOMENIUL TRANZITULUI DE BUNURI SI PERSOANE PESTE FRONTIERĂ" grant finanțat de către Academia Română, tema 359/2007.

Conf. univ. dr. Olteanu Gabriel Ion director de proiect
Conf. univ. dr. Iacob Adrian
Conf. univ. dr. Gorunescu Mirela
Lect. univ. dr. Voicu Adriana Camelia
Lect. univ. dr. Pop Ştefan
Lector. univ. dr. Dragomirescu Bianca
Lector univ. drd. Ruiu Marin
Asist. Univ. drd. Ştefan Eduard Cristian

© AIT Laboratories 2008
ISBN: 978-973-88201-2-8

imagine copertă: http://www.morguefile.com, http://imagebase.davidniblack.com

www.itCode.ro

Digitized by Google

Academia de Poliţie A.I. Cuza

METODOLOGIE CRIMINALISTICĂ

STRUCTURILE INFRACȚIONALE ŞI ACTIVITĂȚILE ILICITE DESFĂŞURATE DE CĂTRE ACESTEA

o lucrare în care sunt sintetizate rezultatele activităţilor de cercetare ştiinţifică desfăşurate de către o echipă de cadre didactice de la Academia de Poliţie A.I. Cuza din Bucureşti în cadrul proiectului "INCIDENȚA EVOLUȚIILOR DIN LEGISLAȚIA ŞI PRACTICA JUDICIARĂ COMUNITARĂ ASUPRA LEGISLAȚIEI ŞI PRACTICII JUDICIARE DIN ROMÂNIA ÎN DOMENIUL TRANZITULUI DE BUNURI SI PERSOANE PESTE FRONTIERĂ" grant finanțat de către Academia Română, tema 359/2007.

Conf. univ. dr. Olteanu Gabriel Ion – director de proiect
Conf. univ. dr. Iacob Adrian
Conf. univ. dr. Gorunescu Mirela
Lect. univ. dr. Voicu Adriana Camelia
Lect. univ. dr. Pop Ştefan
Lector. univ. dr. Dragomirescu Bianca
Lector univ. drd. Ruiu Marin
Asist. Univ. drd. Ştefan Eduard Cristian

© 2008, Editura AIT Laboratories s.r.l.
www.itcode.ro

Digitized by Google

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale Române
Gabriel Ion, OLTEANU; Adrian, IACOB; Mirela , GORUNESCU; Bianca, DRAGOMIRESCU
Metodologie criminalistică – Structurile infracţionale şi activităţile ilicite desfăşurate de către acestea / Olteanu Gabriel Ion ş.a.
Bucureşti: Editura AIT Laboratories s.r.l., 2008
ISBN/EAN 978-973-88201-2-8

AIT Laboratories s.r.l.
Ediţia online la www.itcode.ro

2008

ISBN/EAN 978-973-88201-2-8

imagine copertă: http://www.morguefile.com, http://imagebase.davidniblack.com

Digitized by Google

CAPITOLUL 5

CERCETAREA CRIMINALISTICĂ A TRAFICULUI ILICIT DE DROGURI ŞI PRECURSORI

5.1. Dimensiunea globală a traficului ilicit de droguri

Unul din cele mai răspândite mituri este cel potrivit căruia ne găsim în mijlocul unei „epidemii de droguri"[323].

Producţia şi traficul ilicit de droguri reprezintă una din formele cele mai active de manifestare a crimei organizate transnaţionale. Profiturile obţinute din această activitate ilicită, care depăşesc cu mult unele afaceri legale, au făcut ca, pe lângă organizaţiile mafiote tradiţionale, să apară zeci şi sute de grupări şi bande criminale care pun în prim planul preocupărilor lor producţia şi traficul de droguri. Îngrijorător este faptul că, în unele ţări, aceste activităţi se desfăşoară sub privirile îngăduitoare ale autorităţilor, context în care organizaţiile criminale posedă mii de hectare de pământ arabil pentru culturile de plante opiacee, angajaţi pentru întreg procesul de fabricare a drogurilor, grupuri de protecţie, specialişti în domeniul chimiei, informaticii, economico-financiar şi întreaga logistică, inclusiv minisubmarine şi elicoptere necesare derulării activităţilor lor infracţionale[324].

În Africa, Asia şi America Latină, banii obţinuţi din vânzarea drogurilor ilicite sunt folosiţi la achiziţionarea armelor şi la sprijinirea războiului şi a rebeliunii[325].

Odată cu dezvoltarea societăţii şi înflorirea ştiinţei, s-a amplificat chimia alcaloizilor, având ca urmare obţinerea unor substanţe cu efecte mult mai puternice decât plantele din care provin, fapt care a impulsionat şi traficul de droguri. Intuind posibilitatea de câştig fără muncă şi exploatând slăbiciunile fiinţei umane, anumiţi indivizi s-au lansat în una din cele mai nocive afaceri, traficul ilicit de droguri.

În prezent, producţia şi consumul de droguri au cunoscut o explozie extraordinară, explozie ce a decurs din profiturile obţinute în urma traficului ilicit de către organizaţii bine puse la punct. Vechile locuri geografice unde se cultivau plante din care se obţineau droguri, au atras atenţia traficanţilor care au preluat acest obicei, transformându-l într-o activitate organizată.

Rutele traficului de droguri urmează de mult timp itinerarii ocolitoare, folosindu-se zonele mai puţin frecventate şi slab controlate. Obiectivul traficanţilor este acapararea marilor pieţe de consum, limitând la minim riscurile de confiscare a drogurilor. Anumite zone de pe glob constituie încă de demult locurile de tranzit al traficului de droguri. Este cazul vechii rute a mătăsii şi opiului, care constituia, încă din antichitate, o axă comercială esenţială între Asia şi Occident. Încă din anii '80, această rută care trece prin Kashi (fostul Kachgar) între podişul Pamir şi munţii Tian Chaui, în vestul Chinei, a redevenit o rută a drogurilor, potrivit spuselor preşedintelui Kîrghîzstan, Astor Akalo[326].

Regiunea montană situată la nordul frontierei dintre Thailanda, Birmania şi Laos, cunoscută sub numele de „Triunghiul de Aur", a fost acaparată de traficanţii de droguri. Culturile mari au putut exista datorită zonei semisălbatice, a populaţiei seminomade precum şi inaccesibilităţii zonei datorită vegetaţiei sălbatice de junglă. Obiceiul locuitorilor acestei zone este acela de a arde pădurile, iar terenurile rezultate să fie cultivate cu mac opiaceu. După recoltare, terenul este părăsit, iar activitatea este reluată în altă zonă. Plantele sunt preluate de traficanţi, care le prelucrează în laboratoare clandestine situate în apropierea culturilor, produsele obţinute luând calea pieţelor de desfacere. Toate eforturile autorităţilor de a împiedica

[323] **J. W. Coleman, D. R. Cresey** – Social problems, Harper-Row, New York, pag. 362.
[324] Raport de evaluare a fenomenului drogurilor în România, Agenţia Naţională Antidrog, Bucureşti, 2004.
[325] Raportul Organului Internaţional de Control al Stupefiantelor pentru anul 2005, Organizaţia Naţiunilor Unite.
[326] **Ioan Dascălu (coordonator) şi colectiv** – Organizaţia criminală a drogurilor, Editura Sitech, Craiova, 2008, pag.59

Digitized by Google

culturile de mac opiaceu au fost sortite eşecului. Aceasta s-a întâmplat din cauza sărăciei populaţiei care supravieţuieşte din punct de vedere economic de pe urma acestor culturi, obţinând venituri foarte mici, însă sigure în comparaţie cu sumele finale rezultate din traficul de droguri. Împiedicarea cultivării de plante specifice în zonă nu a fost posibilă nici în urma intervenţiei în forţă a autorităţilor. Instabilitatea politică din zonă, controlul acesteia din punct de vedere militar de către forţe care încurajează pe ascuns activităţile ilicite, precum şi corupţia factorilor de răspundere implicaţi în combaterea traficului din zonă care atinge cote alarmante, sunt alţi factori care nu permit eradicarea flagelului în acest colţ de lume[327].

Instabilitatea politică şi militară, precum şi sărăcia în care se află populaţia a permis traficanţilor de droguri să stăpânească şi zona cunoscută sub denumirea de „Semiluna de aur", ce cuprinde Afganistanul, Pakistanul şi Iranul. Aici populaţia seminomadă, care se bucură de obţinerea unor venituri sigure din traficul ilicit de droguri, cultivă pe suprafeţe mari mac opiaceu şi cannabis, pe care traficanţii le transformă în renumita „heroină persană". Regiunea Matran din Pakistan, regiune aridă şi puţin frecventată, loc de contrabandă, serveşte ca punct de plecare a exportării heroinei din „Semiluna de aur".

În Penjab şi în regiunea de nord-vest a Pakistanului se găsesc peste 800 de laboratoare clandestine care produc o heroină de calitate superioară care alimentează piaţa naţională şi internaţională, exportând drogul către SUA, ţările Europei şi Orientul Mijlociu. Laboratoarele de rafinare a heroinei sunt situate pe dealurile Chagai din Balouchistan şi în centura tribală din apropiere de Peshawar şi Karachi. Mafia drogurilor din Pakistan a profitat de instabilitatea politică a ţării şi de lipsa de reacţie a autorităţilor.

Pakistanul este considerat un narcostat, adică o ţară în care statul sau un sector de activitate din societate este implicat în traficul ilicit de droguri, realizând profituri în urma acestei activităţi.

Conflictul din Afganistan a provocat o extindere considerabilă a producerii opiului, cauzată de inexistenţa unei puteri centrale care să deţină controlul asupra teritoriilor.

În 2006, din întreaga cantitate de opiacee care a părăsit teritoriul afgan, 53% a trecut prin Iran, 33% prin Pakistan şi 15% prin Asia Centrală (în principal, prin Tadjikistan). Ruta de trafic din Afganistan continuă să traverseze Pakistanul, Iranul, Turcia şi ţările balcanice către centrele de distribuţie din Europa Occidentală.

Localizaţi în Afganistan şi în toate cele cinci republici din Asia Centrală, mafia drogurilor se identifică prin *reţelele naţionale* şi prin caracterul exclusiv familial sau etnic al acestora. Rolul lor pe piaţa drogurilor constă în cumpărarea opiaceelor de la fermieri şi vânzarea lor cumpărătorilor internaţionali. Mafia drogurilor din regiune este formată din grupări originare din Kazakhstan, Kîrghîzstan, Tadjikistan, Uzbekistan, dar aceste grupări nu sunt la fel de bine implementate precum grupările afgane.

A doua categorie de grupări implicate în traficul de droguri în Asia Centrală sunt *organizaţiile criminale transnaţionale*. Aceste grupări sunt următoarele[328]:

- reţelele de traficanţi afgani, kîrghîzi şi ruşi care transportă încărcăturile de opiacee spre Asia Centrală, Ţările Baltice, Rusia şi Uniunea Europeană;
- reţelele de traficanţi afgani, turkmeni şi turci care fac trafic cu opiacee către Turcia, traversând Turkmenistanul, Armenia sau Azerbaidjan;
- reţelele de traficanţi caucazieni responsabili cu traficul de droguri din Federaţia Rusă;
- grupările afgano-iraniene şi afgano-pakistaneze;
- grupările independente din Tadjikistan şi Uzbekistan, care realizează contactul cu diaspora din Afganistan;
- grupările de kîrghîzi şi turkmeni, care încearcă să dezvolte legăturile cu mafia afgană a drogurilor;
- în ultima perioadă de timp, încearcă să pătrundă în traficul regional de droguri grupările chineze, coreene, latino-americane şi nigeriene.

Operaţiunile organizaţiilor criminale transnaţionale nu îşi au originile întotdeauna în Afganistan. Pe lângă stocarea opiaceelor în Afganistan, grupările transnaţionale depozitează de asemenea drogurile în centre regionale diferite, precum Osh, Shymkent şi Samarkand, unde se implementează din ce în ce mai multe laboratoare clandestine.

Ultima categorie de grupări implicate în traficul de droguri din Asia Centrală sunt grupările armate nestatale şi grupările teroriste, precum talibanii, Al-Qaeda şi Mişcarea islamică din Uzbekistan. Grupările armate nestatale sunt comandate de „lorzi ai războiului", persoane cu experienţă în derularea unor războaie civile. Ei domină comerţul cu droguri în două modalităţi: prin colectarea taxelor de la cultivatorii locali sau de la traficanţii care tranzitează teritoriul lor şi prin controlul procesului de fabricare a drogurilor în laboratoarele clandestine.

---

[327] **Boroi Alexandru, Neagu Norel, Sultănescu Valentin-Radu** – Infracţiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului şi consumului ilicit de droguri, Editura Rosetti, Bucureşti, 2001, pag. 13.

[328] **Ioan Dascălu (coordonator) şi colectiv** – Organizaţia criminală a drogurilor, Editura Sitech, Craiova, 2008, pag.61

Digitized by Google

Relieful Asiei nu este un obstacol pentru traficanţi: numeroase puncte de trecere permit traversarea celor 2087 km. de frontieră dintre Afganistan şi vecinii de nord, de-a lungul a trei mari posturi de frontieră: Kuska (pe ruta Nerat din Achgabat pe unde traversează Turkmenistan), Turmez (pe ruta Mazâr–e Charif spre Karshi şi Boukhara, mai exact prin Uzbekistan) şi în final Nizhiny Pyandz (pe ruta Kaboul - Duşanbe, capitala Tadjikistan).

Mai mult, munţii din nord-estul Afganistanului prezintă trecători dificile, dar foarte puţin supravegheate. Traficanţii descoperă astfel provincii tadjikistaneze care sunt autonome de Duşanbe înainte de a trece prin Uzbekistan sau Kazakhstan.

Din cauza faptului că Iranul a adoptat o legislaţie severă în domeniul combaterii traficului de droguri (legea din 12 ianuarie 1989 care prevede pedeapsa capitală în cazul deţinerii a cel puţin 5 kg. de opiu brut sau 30 de grame de heroină), traficanţii au început să caute noi rute de transport la începutul anilor ’90, dar confiscările efectuate de agenţiile de aplicare a legii confirmă faptul că Iranul rămâne un loc privilegiat de tranzit al heroinei afgane.

Tadjikistanul reprezintă în acest moment, principala cale de acces a opiaceelor ce provin din zona „Semilunei de aur”. Traficul de droguri ce tranzitează Tadjikistan relevă în mod clar importanţa acestor teritorii aflate sub controlul Alianţei de Nord, în special zonele din jurul Jirgatalului şi Garm din Tadjikistan. Aproximativ 3% din familiile agricultorilor din Tadjikistan se ocupă de cultivarea opiului şi între 10 000 şi 40 000 de tadjikistanezi (0,4% din populaţia totală) se ocupă cu comerţul de opiu, fiind folosiţi de traficanţi ca transportatori sau intermediari.

De altfel, nici o regiune a globului pământesc unde situaţia geografică şi social-politică au permis, nu a scăpat de prezenţa traficanţilor de droguri, care la preţuri mici reuşesc cultivarea şi transformarea culturilor în droguri ilicite pentru consum, după care le comercializează la preţuri exorbitante, profiturile fiind fabuloase.

Altă ţară puternic afectată de invazia drogurilor şi creşterea numărului de consumatori a devenit India. Întinsa suprafaţă a teritoriului, lungimea frontierelor maritime şi terestre nu au permis autorităţilor să efectueze un control sever asupra circulaţiei. Handicapul a fost imediat speculat de traficanţii de droguri care la început au folosit India ca ţară de tranzit pentru drogurile aduse din „Triunghiul de Aur”, după care s-au orientat către populaţie, numărul consumatorilor crescând continuu.

În prezent există trei centre distincte de producţie a opiaceelor care aprovizionează trei pieţe principale, şi anume[329]:

- Afganistanul care aprovizionează ţările învecinate, Orientul Mijlociu, Africa şi, în mod deosebit, Europa;
- Myanmar/Laos care furnizează opiacee ţărilor învecinate (în special Chinei) şi continentului Oceania (în principal, Australiei);
- America latină (Mexic, Columbia, Guatemala, Peru) care aprovizionează America de Nord (în mod deosebit, Statele Unite ale Americii).

Într-un comunicat de presă din data de 2 septembrie 2006, Directorul Executiv al Biroului Naţiunilor Unite privind Drogurile şi Criminalitatea, Antonio Maria Costa, preciza că recolta de mac opiaceu obţinută în anul 2006 în Afganistan reprezintă aproape 92% din producţia la nivel mondial şi depăşeşte cererea globală cu 30%. „Opinia publică este din ce în ce mai frustrată de faptul că în Afganistan culturile de mac opiaceu nu pot fi ţinute sub control. Investiţiile politice, militare şi economice făcute de ţările coaliţiei nu au un impact vizibil asupra acestor culturi. Prin urmare, opiul din Afganistan finanţează insurgenţii, mafia internaţională şi duce la decesul a peste o sută de mii de persoane în fiecare an”, a mai adăugat domnul Costa[330].

În data de 7 septembrie 2006 atrăgea atenţia un articol dat publicităţii de BBC NEWS prin care se aducea la cunoştinţă că generalul James Jones, comandantul NATO solicită ţărilor membre NATO să acorde întăriri pentru misiunea din sudul Afganistanului, recunoscând că trupele aliate nu mai fac faţă violenţei din regiune. La data de 12 septembrie 2006, Antonio Maria Costa făcea următorul apel pentru distrugerea industriei opiului în Afganistan: „Fac apel la forţele NATO pentru distrugerea laboratoarelor de heroină, dezafectarea pieţelor de opiu, atacarea convoaielor de opiu şi aducerea comercianţilor în faţa justiţiei. Invit ţările coaliţiei să ofere NATO mandatul şi resursele necesare”. În prezent, în Afganistan, numai în 6 din cele

[329] Raport de evaluare Semestrul I/2007 privind stadiul realizării activităţilor prevăzute pentru semestrul I/2007 în Planul de acţiune în vederea implementării Strategiei Naţionale Antidrog, în perioada 2005-2008, Agenţia Naţională Antidrog, Bucureşti, 2007, pag. 14. A se vedea şi UNODC, World Drug Report, 2006, pag. 63.

[330] Raport de evaluare 2007 privind stadiul realizării activităţilor prevăzute pentru anul 2006 în Planul de acţiune în vederea implementării Strategiei Naţionale Antidrog, în perioada 2005-2008, Agenţia Naţională Antidrog, Bucureşti, 2007, pag. 5.

Digitized by Google

34 de provincii nu se cultivă mac opiaceu. Aproximativ 12,6% din totalul populaţiei este implicată în cultivarea opiului.

În anul 2002, înalţi funcţionari din Kandahar şi chiar ministrul de interne afgan au fost acuzaţi că ar avea legături cu reţelele de trafic de droguri.

Concluzia la care au ajuns mai multe organisme internaţionale însărcinate cu lupta împotriva traficului de droguri este că în Africa, traficul de droguri constituie o problemă majoră, reprezentând un obstacol suplimentar în calea dezvoltării continentului. Deja, în 2001, un raport al Organului Internaţional de Control al Stupefiantelor afirma că „graţie experienţei lor în domeniul traficului cu haşiş şi heroină, cartelurile drogurilor din Africa occidentală căutau noi contacte în America Latină pentru a extinde traficul cu cocaină în întreaga regiune a Africii subsahariene”.

Este vorba de o turnură fundamentală în strategia traficului de droguri la nivel mondial, care poziţionează Africa ca o regiune „pivot” pentru distribuirea drogurilor în lumea întreagă. De la începutul anilor ’90, Africa era situată pe rute de tranzit ale drogurilor. Turnura a avut loc în anul 1993, când au fost confiscate în Nigeria 300 kg. de heroină provenind din Thailanda. Aceasta a reprezentat semnalul unei schimbări care arată transformarea numeroşilor mici contrabandişti africani (majoritatea nigerieni) din simpli transportatori pentru profitul altora, în membri ai unor bande conduse de cetăţeni africani, în măsură de a trata de la egal la egal cu organizaţii similare din alte continente. Afirmarea mafiilor nigeriene derivă de asemenea din apartenenţa Nigeriei la Commonwealth, care a permis legarea de relaţii strânse comerciale cu subcontinentul indian, producător de opiu şi heroină şi cu lumea consumatoare anglo-saxonă.

La sfârşitul anilor ’80 se înregistrează o creştere importantă a rolului Nigeriei ca centru strategic. În anul 1992, urmare a confiscărilor de cocaină din aeroportul Lagos, autorităţile nigeriene au suspendat zborurile directe către Rio de Janeiro. De atunci, traficanţii nigerieni sunt consideraţi ca principalii vectori ai drogului, o adevărată industrie a serviciului de comerţ de heroină şi cocaină. Ei sunt prezenţi în toate punctele cheie ale producerii şi traficului de droguri. Graţie compatrioţilor lor rezidenţi în străinătate, ei au format clanuri criminale comparabile cu cele columbiene, turce şi chineze.

Organizaţiile mafiote nigeriene, ca şi altele, se bazează pe solidaritatea etnică, de clan şi de familie. Deja în 1995, autorităţile americane estimau că 50% din heroina care circulă în ţara lor era introdusă de către nigerieni care utilizau Polonia şi Ungaria ca punct de tranzit pentru cocaina destinată Europei occidentale. Prezenţa acestor organizaţii criminale, urbanizarea puternică, distrugerea valorilor tradiţionale africane, difuzarea unei culturi hedoniste sunt de asemenea factori care au creat premisele pentru un progres al traficului de droguri pe continentul african.

Confiscările de opiacee în Africa au înregistrat o creştere în aceşti ultimi ani. Potrivit statisticilor ONU, în anul 2004 s-a înregistrat o creştere a confiscării de heroină cu 60% în comparaţie cu anul precedent. Cea mai mare parte a acestei creşteri este datorată confiscărilor care au avut loc în Africa centrală şi occidentală, care s-au dublat între 2003 şi 2004. Heroina care trece prin Africa este destinată în primul rând pieţelor europene şi în al doilea rând celor din nordul Americii. Heroina provine din ţările Asiei de Sud-Vest şi de Sud-Est.

Cantitatea totală a opiaceelor confiscate în Africa este totuşi modestă (0,3% din totalul confiscărilor la nivel mondial). Trebuie să ţinem cont totuşi că nu există statistici fiabile şi că nivelul confiscărilor nu reflectă adevăratul flux al drogurilor care tranzitează Africa din cauza slăbiciunii forţelor de poliţie locală care au dificultăţi în interceptarea transporturilor ilicite.

În ceea ce priveşte utilizarea opiaceelor în Africa, potrivit statisticilor Biroului Naţiunilor Unite privind Drogurile şi Criminalitatea (UNODC), se remarcă o creştere a consumării lor pe continentul african, îndeosebi în Africa orientală, în Africa sudică şi în mai multe ţări din Africa occidentală. După experţii ONU, creşterea consumului de heroină în aceste regiuni provine din faptul că ele sunt folosite ca locuri de tranzit de către narcotraficanţi, care nu se dedau totuşi de la a-şi crea o piaţă locală. Raportul Biroului Naţiunilor Unite privind Drogurile şi Criminalitatea (UNODC) asupra traficului de stupefiante din 2007 remarcă faptul că „o parte mică, dar în creştere din producţia de opiacee afgane este trimisă în America septentrională fie prin Africa orientală şi Africa occidentală, fie prin Europa”.

În 2004, 50% din confiscările de cocaină de pe continentul African au fost înregistrate în Africa occidentală şi centrală. Zona de trecere cea mai utilizată de către traficanţii de cocaină este cea a Golfului de Guineea, de unde cocaina este transportată în Europa în cantităţi mici de către „cărăuşi”.

Traficanţii de cocaină încearcă într-o măsură ascendentă să utilizeze ca rute ale tranzitului Africa din două motive. Primul provine din îmbunătăţirea sistemelor de supraveghere desfăşurate de autorităţile locale şi de autorităţile americane în regiunea Caraibe şi America centrală, ruta tradiţională folosită de traficanţi. În aceşti ultimi ani de exemplu, s-au ridicat baze de supraveghere americane din Anzi în Insulele Caraibe. În plus

Digitized by Google

autorităţile olandeze au intensificat supravegherea cu patrule aeriene poziţionate în insulele Curaqao şi Saint Martin.

Al doilea factor este legat de diminuarea consumului de cocaină înregistrată în SUA, faţă de o creştere a cererii în Europa. Africa este deci o rută comodă şi sigură pentru a ajunge o piaţă în creştere. Ca efect colateral, s-a creat, în plus, o piaţă africană care înregistrează în ultimii ani creşteri însemnate.

Pe când Africa nu este pentru moment decât un loc de tranzit şi o piaţă reziduală pentru droguri precum cocaina şi heroina, principala producţie locală de substanţe stupefiante este cea de cannabis. Conform raportului Biroului Naţiunilor Unite privind Drogurile şi Criminalitatea (UNODC) pe anul 2006, iarba de cannabis este cultivată, adeseori în mod ilegal, în 176 de ţări din lumea întreagă. Africa reprezintă 27% din producţia mondială şi principalii producători sunt Marocul (3700 de tone), Africa de Sud (2200 de tone) şi Nigeria (2000 de tone).

Producţia de droguri sintetice este limitată în Africa, cu excepţia Africii de Sud unde fabricarea de metamfetamine a crescut în ultimii ani. Datele privind descoperirea de laboratoare clandestine confirmă această tendinţă.

Columbia este statul cu cea mai mare suprafaţă cultivată cu coca, în ciuda scăderii cu 9%, de la 86.000 de hectare la 78.000 de hectare a suprafeţei de cultură. La nivel statal, 72% din numărul global de capturi de cocaină se concentrează pe teritoriul a 5 state: Columbia, Statele Unite ale Americii, Venezuela, Spania şi Ecuador[331].

Organizaţiile mexicane de trafic de droguri sunt cele mai influente dintre organizaţiile care operează pe teritoriul SUA, prezentând pericolul cel mai mare din punct de vedere organizaţional. Acestea reprezintă principalii transportatori de cocaină şi distribuitorii de cantităţi mari în ţară, de asemenea wlw sunt impolicate în producţia, transportul şi distribuţia heroinei, marijuanei şi metamfetaminei disponibile pe piaţa de droguri din SUA[332].

Sediul local al DEA din New York a constatat recent că grupările criminale mexicane se aprovizionează de la grupările criminale columbiene, acestea fiind sursa cantităţilor mari, la nivelul kilogramelor de cocaină existente în multe zone din oraşul New York.

În Europa, heroina se găseşte sub două forme de import: heroina brună obişnuită (forma sa chimică de bază) şi heroina albă (sub formă de sare) care este mai rar întâlnită şi, de obicei, mai scumpă, provenind de obicei din Asia de Sud-Est. Pe lângă heroina importată, unele droguri pe bază de opiacee sunt produse în Uniunea Europeană, dar fabricarea este în esenţă limitată la producerea pe scară redusă a preparatelor „de casă" din mac opiaceu (ex. tulpini de mac opiaceu, concentrat de mac opiaceu obţinut din tulpini sau capsule zdrobite de mac) într-o serie de state din estul Uniunii Europene, cum ar fi Lituania, unde piaţa de tulpini de mac opiaceu şi concentrat de mac opiaceu din tulpini pare să se fi stabilizat, precum şi Polonia, unde se pare că producţia de „heroină poloneză" este în descreştere[333].

Pe lângă implicaţiile acestui flagel asupra sănătăţii populaţiei şi a costurilor tot mai mari pentru menţinerea sa sub control, trebuie relevate şi cele legate de câştigurile imense realizate de traficanţi, parte din acestea fiind folosite pentru comiterea altor activităţi ilicite, inclusiv pentru finanţarea actelor teroriste. La nivel mondial se constată o creştere continuă a numărului de consumatori de droguri. În anul 2004, peste două sute milioane de persoane (peste 5% din populaţia lumii), cu vârste cuprinse între 15 şi 64 de ani, au consumat droguri cel puţin o dată.

Până nu de mult, la noi în ţară s-a considerat că fenomenul drogurilor nu a fost cunoscut niciodată, drogurile reprezentând ceva cunoscut numai de către Occidentul decadent, această idee fiind indusă de propaganda comunistă. Înainte de anul 1990, consumul ilicit de droguri în România constituia un aspect cu caracter excepţional, în cele câteva cazuri înregistrate consumatorii fiind cetăţeni străini, în marea lor majoritate marinari. De asemenea, în evidenţa autorităţilor vremii se regăsea un număr mic de persoane, devenite dependente ca urmare a unor tratamente îndelungate cu morfină sau alte medicamente cu conţinut stupefiant[334].

În perioada de tranziţie parcursă de România după Revoluţia din Decembrie 1989, criminalitatea organizată naţională şi internaţională şi-a făcut apariţia şi s-a dezvoltat, grupurile criminale acţionând structurat în diverse domenii ale vieţii sociale şi economice. O parte a cetăţenilor români uzitând de dreptul la libera circulaţie au săvârşit fapte penale în afara teritoriului naţional, pentru ca ulterior, în baza experienţei

[331] Raport de evaluare Semestrul I/2007 privind stadiul realizării activităţilor prevăzute pentru semestrul I/2007 în Planul de acţiune în vederea implementării Strategiei Naţionale Antidrog, în perioada 2005-2008, Agenţia Naţională Antidrog, Bucureşti, 2007, pag. 16.

[332] **Ioan Dascălu (coordonator) şi colectiv** – Organizaţia criminală a drogurilor, Editura Sitech, Craiova, 2008, pag.67

[333] http://ar2006.emcdda.europa.eu

[334] Raport de evaluare a fenomenului drogurilor în România, Agenţia Naţională Antidrog, Bucureşti, 2004.

Digitized by Google

acumulate, să iniţieze pe teritoriul României forme organizate de criminalitate, deja existente în alte zone geografice.

Poziţia geografică deosebită pe care o ocupă România a făcut ca aceasta să fie luată în calcul de către reţelele de traficanţi de droguri ca un important „cap de pod" ce face legătura între Orient şi Occident. Arealul favorabil al României, care include toată gama căilor de transport, a permis reţelelor de traficanţi să folosească diverse mijloace pentru tranzitarea teritoriului ţării.

O serie de factori determinanţi, precum factori de ordin social-politic-economic, cadrul legislativ insuficient reglementat în materie antidrog şi inexistenţa organelor judiciare specializate în combaterea acestui gen de infracţiuni, care să aibă dotarea tehnică corespunzătoare, au influenţat în timp, evoluţia României în ceea ce priveşte traficul de droguri.

Situaţia conflictuală dintre statele ex-iugoslave a făcut ca pentru o perioadă de timp centrul de greutate al traficului de droguri să se transfere pe cel de-al doilea segment al "rutei balcanice" care include şi România. În dorinţa lor de expansiune, organizaţiile criminale privesc România nu numai ca o ţară de tranzit, dar şi ca o piaţă de desfacere şi consum ilicit a drogurilor. Deschiderea graniţelor României, care a condus la o creştere enormă a numărului de mijloace de transport şi mărfuri ce intră şi ies, în şi din ţară, conferă organizaţiilor criminale posibilităţi largi de camuflare a drogurilor şi de tranzitare a teritoriului ţării. România reprezintă principalul tronson al celei de-a doua rute balcanice de transport al drogurilor către Europa Occidentală. Ruta a doua balcanică de transport al drogurilor porneşte din Turcia, traversează Bulgaria, intră în România prin punctele de frontieră sudice (Negru Vodă, Vama Veche, Bechet, Giurgiu), trece prin Bucureşti, după care continuă prin zona subcarpatică spre Vest, iar prin punctele de frontieră Nădlac, Borş, Petea intră în Ungaria. În continuare, trece prin Budapesta, intră în Slovacia prin Rajka, iar după traversarea teritoriului slovac, ajunge prin zona sud-vestică, în Cehia, de unde pătrunde în Germania prin punctul de frontieră dintre cele două ţări[335].

O altă variantă a celei de-a doua rute balcanice, care include şi un tronson maritim, este: Istanbul-Constanţa (pe Marea Neagră)-Bucureşti, după care intră pe traseul mai sus descris. Din cea de-a doua rută balcanică se desprinde o altă variantă care pleacă din Bucureşti, traversează zona estică a României, după care intră în Ucraina, unde se bifurcă, un traseu continuând prin Polonia către Germania, iar celălalt spre aceeaşi destinaţie, dar prin Slovacia şi Cehia. Prima rută balcanică ce ocoleşte România, dar care poate oricând să includă şi variante care să vizeze ţara noastră, are următorul traseu: Turcia-Bulgaria-Serbia-Ungaria, iar la Budapesta intră pe ruta a doua balcanică.

Caracterul relativ stabil al rutelor de transport nu exclude şi alte variante care să vizeze România, depistarea acestora depinzând în mare măsură de abilitatea instituţiilor implicate în combaterea traficului şi consumului ilicit de droguri şi, mai ales, de modul în care acestea cooperează cu instituţiile similare ale altor state.

Transformarea Afganistanului în principal producător de heroină a format, în opinia analiştilor internaţionali, convingerea că transporturile de heroină către Europa nu se vor mai efectua prin România, în principal, ci prin ocolirea acesteia prin nord, urmând ruta Turkmenistan/Iran – traversând Marea Caspică-Azerbaidjan-Georgia-traversând Marea Neagră-Ucraina şi de aici către vest (este puţin probabil ca transporturile de heroină din Afganistan să traverseze Turcia, datorită conflictelor cu reţelele locale de traficanţi de droguri).

Din cazuistica ultimilor ani, rezultă că pentru drogurile sintetice se prefigurează dezvoltarea unor rute dinspre vest (Olanda, Belgia, Germania) spre est (România), dar şi dinspre nord (Ţările Baltice, Ucraina) pentru produsele stupefiante de sinteză (amfetamine, MDMA, LSD şi altele), care ar urma să devină active pe teritoriul României.

Principalele tendinţe privind evoluţia fenomenului criminalităţii în domeniul drogurilor sunt următoarele[336]:

- amplificarea şi diversificarea fenomenului infracţional transfrontalier;
- modificarea continuă a rutelor utilizate şi a tipurilor de droguri traficate în funcţie de cerinţele pieţei ilicite;
- extinderea fenomenului infracţional din acest domeniu pe întreg teritoriul ţării;
- amplificarea si diversificarea criminalităţii asociate consumului de droguri;
- diversificarea modalităţilor de spălare a banilor rezultaţi din operaţiunile ilicite cu droguri prin racolarea unor specialişti din domeniul financiar-bancar şi coruperea unor funcţionari publici;

[335] Raport naţional privind situaţia drogurilor, Agenţia Naţională Antidrog - Observatorul Român de Droguri şi Toxicomanii, Bucureşti, 2005.
[336] Hotărârea Guvernului nr. 73/2005 privind aprobarea Strategiei Naţionale Antidrog în perioada 2005-2012.

Digitized by Google

- creşterea numărului de consumatori de droguri şi, în special, a celor care preferă amfetaminele şi cannabisul.

Potrivit Strategiei naţionale antidrog în perioada 2005-2012, principalii factori de risc care pot influenţa nivelul ofertei de droguri sunt:

- poziţia României la intersecţia principalelor rute tradiţionale utilizate de traficanţii internaţionali de droguri şi faptul că începând cu data de 01 ianuarie 2007 ţara noastră reprezintă graniţa estică a Uniunii Europene;
- creşterea fluxului de imigranţi spre România şi alte state membre ale Uniunii Europene;
- dezvoltarea traficului comercial prin punctele de frontieră cu consecinţe asupra scăderii timpilor de control;
- creşterea consumului de droguri şi în special a celui de droguri sintetice;
- implicarea în fapte de corupţie a unor funcţionari publici care au atribuţii directe în activitatea de control la frontieră;
- proliferarea reţelelor teroriste interesate în obţinerea de fonduri din traficul ilicit de droguri;
- cooperarea insuficientă între instituţiile abilitate în reducerea ofertei de droguri.

Constant şi nu pe un teren viran, ci ca o consecinţă a dezvoltării rapide a narcotraficului internaţional, şi a unei cereri crescânde de stupefiante şi pe piaţa internă, traficul intern cu droguri şi în special cel stradal s-a intensificat, atingând în prezent cote alarmante, atât pe raza Capitalei, cât şi în alte centre urbane din ţară materializate prin sporirea numărului de vânzători stradali şi din locuinţe, amplificarea cererii de droguri în instituţiile de învăţământ, discoteci, locuri şi medii infracţionale.

Numai în Bucureşti, de exemplu, există deja locuri cvasinotorii unde se comercializează, aproape ostentativ, „moartea albă". În aceste activităţi, organizate pe scheletul unor veritabile reţele de comercianţi, sunt implicaţi atât în calitate de dealeri, cât şi de consumatori, grupuri de români, preponderent din etnia rromilor. Este o situaţie surprinzătoare, la care specialiştii nu sa-u gândit cu ceva timp în urmă, în sensul că asemenea indivizi vor renunţa la clasica bişniţă cu produse agroalimentare, flori, ţigări, cu aur şi valută şi se vor lansa în afaceri cu stupefiante.

În prezent, ţara noastră nu reprezintă o ameninţare majoră din punct de vedere al producţiei şi distribuţiei de stupefiante, datorită consolidării legislaţiei interne privind controlul drogurilor şi precursorilor cât şi a structurilor administrative şi de coordonare[337].

5.2. Reglementare

Pentru înţelegerea în cât mai bune condiţii a demersului ştiinţific este necesară prezentarea unor precizări de ordin noţional, punct de vedere adoptat şi de legiuitor atunci când a reglementat Legea nr.143/2000 privind prevenirea şi combaterea traficului şi consumului ilicit de droguri şi O.U.G. 121/2006 privind regimul juridic al precursorilor de droguri ce constituie sediul materiei în domeniu[338].

Astfel voi prezenta definiţii legale date de legiuitor unor termeni ce vor fi folosiţi pe parcursul acestei secţiuni, după cum urmează:

- Substanţe aflate sub control naţional – drogurile şi precursorii înscrişi în tabelele nr. I-IV care fac parte integrantă din Legea 143/2000, tabelele putând fi modificate prin Ordonanţă de Urgenţă a Guvernului, prin înscrierea unei noi plante sau substanţe, prin radierea unei substanţe sau plante ori prin transferarea acestora dintr-un tabel în altul, la propunerea ministrului sănătăţii;
- Droguri – plantele şi substanţele stupefiante ori psihotrope sau amestecurile care conţin asemenea plante şi substanţe, înscrise tabelele nr. I-III din Legea 143/2000;
- Droguri de mare risc – drogurile înscrise în tabelele nr. I şi II din Legea 143/2000;
- Droguri de risc – drogurile înscrise în tabelul nr. III;
- Inhalanţi chimici toxici – substanţele stabilite ca atare prin ordin al ministrului sănătăţii;
- Consum ilicit de droguri – consumul de droguri aflate sub control naţional, fără prescripţie medicală;
- Consumator – persoana care îşi administrează sau permite să i se administreze droguri, în mod ilicit, prin înghiţire, fumat, injectare, prizare, inhalare sau alte căi prin care drogul poate ajunge în organism;

[337] Raportul Organului Internaţional de Control al Stupefiantelor pentru anul 2005, Organizaţia Naţiunilor Unite.
[338] N.A. – definiţiile prezentate sunt definiţii legale date în cuprinsul legilor la care s-a făcut referire.

Digitized by Google